

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

Uitbreiding hoogspanning station Venray

Enexis B.V.

14 JULI 2020

Contactpersoon

WOUTER VAN OVERMEIRE

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	PLANGEBIED EN INGREEP	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen ingreep	6
2.3	Afbakening effecten	7
3	WET NATUURBESCHERMING	8
3.1	Gebiedsbescherming	8
3.1.1	Methode	8
3.1.2	Ligging	8
3.1.3	Effecten	9
3.1.4	Deelconclusie gebiedsbescherming	9
3.2	Soortbescherming	9
3.2.1	Methode	9
3.2.2	Aanwezigheid beschermde soorten	9
3.2.3	Effectbeschrijving	11
3.2.4	Toetsing	12
3.2.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	12
3.2.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	12
3.2.5	Vervolg	12
3.2.5.1	Mitigerende maatregelen	12
3.2.5.2	Soortgericht onderzoek	13
3.2.6	Deelconclusie soortbescherming	13
4	CONCLUSIE	14
BIJLAGEN		
BIJLAGE A WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING		15
COLOFON		20

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Enexis B.V. is voornemens het hoogspanning station te Venray in Limburg binnen het terrein uit te breiden. Enexis B.V. heeft Arcadis gevraagd hiervoor een QuickScan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en de benodigde vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) in beeld te brengen.

Door de ligging van het plangebied en de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Wnb. Het plangebied bevindt zich buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Door de aard van de werkzaamheden vindt geen bestemmingsplanwijziging plaats binnen het NNN en zijn effecten op het NNN op voorhand uitgesloten. Nadere informatie omtrent het NNN is niet opgenomen in deze rapportage.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 betreft de Wnb, hierin is een beschrijving van de ligging en effecten op Natura 2000-gebieden opgenomen, evenals een beschrijving van aanwezigheid van beschermde soorten met effectbeschrijving en toetsing. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies en de vervolgstappen met betrekking tot de Wnb weergegeven.

Bijlage A beschrijft het wettelijk kader van de Wnb.

2 PLANGEBIED EN INGREEP

2.1 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een deel van de groene ruimte binnen het hoogspanning station in het noordoosten van Venray (Limburg). Het ligt ten oosten van een doorgaande weg en wordt verder omsloten door een industrieterrein. Het gehele terrein van het hoogspanning station is circa 5 ha groot, waarvan circa 1 ha groene ruimte wordt getransformeerd. In Figuur 1 en 2 zijn een kaart en een impressie van het plangebied opgenomen.

De groene ruimte bestaat uit een gemengd bos van naaldbomen en zomereiken met nagenoeg geen ondergroei en een smalle grasland strook. Het grasland wordt intensief gemaaid en bestaat uit algemene plantensoorten. Ten noorden van de huidige elektriciteitsvelden staan grote aantallen karmozijnbessen (exotische plant).

Figuur 1 Plangebied (rode kader) van de uitbreiding van het hoogspanning station (geel kader). ©Cyclomedia, 2019. De nummers geven de locaties van de foto's uit Figuur 2 weer

Figuur 2 Foto impressie van het plangebied. De nummers corresponderen met de locaties waar de foto's zijn genomen zoals in Figuur 1 weergegeven

2.2 Voorgenomen ingreep

Enexis B.V. is voornemens het hoogspanning station te Venray binnen het terrein uit te breiden. De uitbreiding bestaat uit het aanleggen van drie 150kV velden, drie transformatoren, vier E-Houses en de benodigde bekabeling. Voor de realisatie is van de volgende werkzaamheden uitgegaan:

- Kappen bomen binnen rode kader (zie Figuur 3).
- Graafwerkzaamheden ten behoeve van het aanleggen van bekabeling, funderingen en aanleggen van een grindpakket onder de 150kV velden.
- Aanleggen grindpakket onder de 150kV velden.
- Aanleggen van drie 150kV velden, drie transformatoren, vier E-Houses inclusief funderingen.
- Aanleggen bekabeling.

Figuur 3 Voorgenomen ingreep uitbreiding hoogspanning station

2.3 Afbakening effecten

Op basis van de geplande werkzaamheden zijn de volgende effecten op de reeds aanwezige flora en fauna te verwachten of niet uit te sluiten, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen tijdelijke effecten (gedurende de bouwfase) en permanente effecten (na realisatie).

Tijdelijke effecten:

- Verstoren door werklieden met materieel.
- Laten verdwijnen van standplaatsen van beschermde plantsoorten en/of waardplanten van beschermde insecten.
- Doden en/of verwonden van dieren.
- Oppervlakteverlies van leefgebieden en groeiplaatsen van beschermde flora en fauna.
- Stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden.

Permanente effecten:

- Verlies van leefgebied van flora en fauna (nest- en verblijfplaatsen en foerageergebied).

3 WET NATUURBESCHERMING

Onder de Wnb valt de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb) en beschermde soorten (hoofdstuk 3 Wnb). In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de Natura 2000-gebieden in paragraaf 3.1 en vervolgens op de soortbescherming in paragraaf 3.2. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A.

3.1 Gebiedsbescherming

3.1.1 Methode

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.1.2 Ligging

Het plangebied ligt ten westen van de Natura 2000-gebieden: “Boschhuizerbergen” (1 km) en “Maasduinen” (7 km) en ten oosten van het Natura 2000-gebied: “Deurnsche Peel & Mariapeel” (10 km) (zie Figuur 4).

Figuur 4 Ligging plangebied (oranje ster) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden. Bron: Provincie Limburg – Overzichtskaart N2000-gebieden, geraadpleegd op 13 juli 2020

3.1.3 Effecten

Door de ligging (afstand tot gevoelige habitattypen van de Natura 2000-gebieden) en de voorgenomen ingreep zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten.

3.1.4 Deelconclusie gebiedsbescherming

De kwalificerende natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn negatieve effecten op deze kwalificerende natuurwaarden op voorhand niet uit te sluiten. Derhalve dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden om mogelijke negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde gebieden in het kader van de Wnb te toetsen.

3.2 Soortbescherming

3.2.1 Methode

Er zijn een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar (periode 01 januari 2015 t/m 31 december 2020). Daarnaast is gebruik gemaakt van de verspreidingsatlas (verspreidingsatlas.nl) voor de verspreidingsgegevens van beschermde soorten.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 9 juli 2020 door ecooloog in dienst bij Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren zonnig, geen wind en 18°C. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

3.2.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek.

Tabel 1. Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i> Waarneming van drijvende waterweegbree in de omgeving van het plangebied (NDFF). Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van grote leeuwenklauw (Verspreidingsatlas).	Beschermde plantensoorten zijn afwezig.
	<i>Veldbezoek</i> Onder de bomen is geen of nauwelijks begroeiing. Het gras wordt intensief gemaaid en grote leeuwenklauw is niet waargenomen. Door ontbreken van waterpartijen is drijvende waterweegbree uitgesloten.	
Broedvogels zonder jaarrond	<i>Bureauonderzoek</i> In de directe omgeving van het plangebied (±500 m) zijn waarnemingen van algemene broedvogels zoals grasmus, kleine mantelmeeuw, merel, putter, scholekster en wilde eend bekend.	Algemeen beschermde broedvogels komen voor.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
beschermde nest	In de bossen ten oosten en westen van het plangebied (+1 km) zijn waarnemingen van diverse algemene broedvogels zoals appelvink, boomleeuwerik, boompieper, bosrietzanger, braamsluiper, fitis, fluiter, geelgors en tijtjaf bekend. <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn vier nesten waargenomen in de bomen in het plangebied. Deze nesten waren van houtduif (kwalitatief slecht gemaakte nesten) en zwarte kraai (grotere volle nesten, kraaien jong met ouders in de omgeving). Daarnaast zijn soorten als scholekster en vink waargenomen.	
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In de directe omgeving van het plangebied (± 500 m) zijn waarnemingen van broedvogels met jaarrond beschermde nesten zoals huismus (cat. 2)¹ en zwarte roodstaart (cat. 0) bekend. In de bossen ten oosten en westen van het plangebied (+1 km) zijn waarnemingen van broedvogels met jaarrond beschermde nesten zoals bosuil (cat. 2) en boomklever, boomkruiper, ekster en gekraagde roodstaart (cat. 0) bekend. <i>Veldbezoek</i> De bomen in het plangebied zijn jong en het ontbrak aan geschikte holten voor boomholten bewoners. De nesten waren te klein voor horsten van roofvogels zoals buizerd en havik.	Broedvogels met jaarrond beschermde nesten kunnen in potentie voorkomen, maar enkel om te foerageren. Verblijfplaatsen en andere belangrijke functies zijn uitgesloten.
Grondgebonden zoogdieren	<i>Bureauonderzoek</i> In de directe omgeving van het plangebied (± 500 m) zijn waarnemingen van bunzing, eekhoorn, haas en konijn. In de bossen ten oosten en westen van het plangebied (+1 km) zijn waarnemingen van das, egel, ree, rosse woelmuis, steenmarter en vos bekend. <i>Veldbezoek</i> Onder de bomen zitten meerdere actieve konijnenholen (verse graafsporen en uitwerpselen). Grotere holen van soorten als vos en das waren afwezig. Daarnaast zijn verse uitwerpselen van egels gevonden. Sporen van eekhoorn, nesten en vraatsporen, waren afwezig.	Beschermde soorten zoals egel en konijn komen in het plangebied voor.
Vleermuizen	<i>Bureauonderzoek</i> In het plangebied zijn geen waarnemingen van vleermuizen bekend. In de omgeving van bossen ten oosten en westen van het plangebied (± 1 km) zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en laatvlieger bekend (NDFF). <i>Veldbezoek</i> De bomen in het plangebied zijn jong en het ontbrak aan geschikte holten voor boomholten bewoners. Eventuele essentiële vliegroutes worden niet onderbroken door de bomenkap, omdat er voldoende alternatieve structuren op het terrein aanwezig blijven. Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied, maar in de directe omgeving is voldoende alternatief aanwezig.	Beschermde vleermuissoorten komen voor, maar enkel met een foerageerfunctie.
Reptielen	<i>Bureauonderzoek</i> In het plangebied zijn geen waarnemingen van reptielen bekend. In de bossen ten oosten van het plangebied (+1 km) zijn waarnemingen van levendbarende hagedis bekend (NDFF). <i>Veldbezoek</i> In het plangebied ontbrak het aan geschikt leefgebied door het ontbreken van vegetatiestructuren. Daarnaast is het plangebied midden op een bedrijventerrein gesitueerd, wat het moeilijk maakt om er te komen.	Beschermde soorten uitgesloten.
Amfibieën	<i>Bureauonderzoek</i>	

¹ De provincie Limburg hanteert een beleidskader dat voortvloeit uit de voormalige Flora- en faunawet. Daarbij zijn vogels met jaarrond beschermde nesten in vijf categorieën ingedeeld. Nesten van soorten uit categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Nesten van soorten uit categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. Effecten op de nesten van deze soorten dienen getoetst te worden.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	In het plangebied zijn geen waarnemingen van amfibieën bekend. In de bossen ten oosten van het plangebied (+1 km) zijn waarnemingen van bruine kikker en gewone pad bekend (NDFF). <i>Veldbezoek</i> In het plangebied ontbrak het aan geschikt leefgebied door het ontbreken van vegetatiestructuren en poelen. Daarnaast is het plangebied midden op een bedrijventerrein gesitueerd, wat het moeilijk maakt om er te komen.	Beschermde soorten uitgesloten.
Vissen	<i>Bureauonderzoek</i> In het plangebied en de omgeving zijn geen waarnemingen van vissen bekend (NDFF). <i>Veldbezoek</i> In het plangebied en de directe omgeving zijn waterpartijen afwezig.	Beschermde soorten uitgesloten.
Overige soorten	<i>Bureauonderzoek</i> In het plangebied zijn geen waarnemingen van overige soorten bekend. In de bossen ten oosten van het plangebied (+1 km) zijn waarnemingen van bruine eikenpage bekend (NDFF). <i>Veldbezoek</i> In het plangebied ontbreekt het aan jonge eiken opstand en nectarbronnen. Hierdoor is bruine eikenpage uitgesloten in het plangebied. Voor andere soorten is eveneens geen geschikt leefgebied aanwezig door ontbreken van poelen, waardplanten, nectarbronnen en connectie met bronpopulaties.	Beschermde soorten uitgesloten.

3.2.3 Effectbeschrijving

In de onderstaande tabel is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de conclusie in de vorige paragraaf, een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2.2.

Tabel 2 Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten	Opzettelijk verstoren door activiteiten. Doden van individuen en vernielen van verblijfplaatsen door verwijderen bomen en struweel. Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Opzettelijk verstoren door activiteiten. Doden van individuen en vernielen van verblijfplaatsen door verwijderen bomen en struweel. Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Opzettelijk verstoren door activiteiten. Doden van individuen en vernielen van verblijfplaatsen door verwijderen vegetatie en graafwerkzaamheden. Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Ja
Vleermuizen	Ontnemen van foerageergebied door verwijderen en verdwijnen van vegetatie.	Nee

3.2.4 Toetsing

3.2.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In onderstaande tabel is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3 Beschermingscategorie van de relevante soorten

Beschermingscategorie	Soort/soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	- Vogels zonder jaarrond beschermde nesten. - Vogels met jaarrond beschermde nesten.
Andere soorten met vrijstelling	- Egel. - Konijn.

Er geldt binnen de provincie Limburg een vrijstelling voor de binnen het plangebied algemeen voorkomende soorten egel en konijn zie Tabel 7 in bijlage A. Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie verder in paragraaf 3.5.2.

3.2.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabel is voor de soortgroep op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

Tabel 4 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten	X	X		X		Graafwerkzaamheden en verwijderen bomen en vegetatie.
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.						

3.2.5 Vervolg

In deze paragraaf zijn een aantal vervolgstappen beschreven. Het gaat hierbij om de mitigerende en zorgplichtmaatregelen die genomen moeten worden en de noodzaak voor soortgericht onderzoek.

3.2.5.1 Mitigerende maatregelen

De mitigerende maatregelen die voor de broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten genomen kunnen worden om overtreding van de Wnb te voorkomen worden hieronder weergegeven.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten:

- Verwijder vegetatie buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt globaal van maart t/m augustus) om vestiging van nesten te voorkomen.
- Kort houden van de vegetatie gedurende werkzaamheden, zodat dekking of broedgelegenheid voor grond broedende vogels minimaal is.
- Controleer regelmatig of soorten die op kale bodems broeden aanwezig zijn en verjaag deze zo nodig voor de start van het broedseizoen.

Zorgplicht

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige planten en dieren moet worden omgegaan. Daarom moeten de volgende maatregelen genomen worden:

- Voer de werkzaamheden uit buiten de voortplantingsperiode van konijnen welke loopt van februari tot augustus.
- Verjaag de konijnen uit de hollen voorafgaande aan de werkzaamheden.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en in één richting waardoor de dieren in de gelegenheid zijn om te vluchten naar andere leefgebieden.
- Maai voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het werkgebied kort. Hierdoor wordt het voor grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om in het werkgebied te verblijven tijdens de werkzaamheden.
- Voorkom dat de konijnen terug kunnen komen in hun hollen.
- Voer de werkzaamheden uit tussen zonsopkomst en zonsondergang.

3.2.5.2 Soortgericht onderzoek

Op basis van de QuickScan is de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten uitgesloten in het plangebied. Het uitvoeren van nader soortgericht onderzoek en het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb is niet noodzakelijk.

3.2.6 Deelconclusie soortbescherming

Op basis van de QuickScan is te concluderen dat beschermde soorten zonder vrijstelling in de Provincie Limburg geen essentiële functies hebben in het plangebied. Indien rekening gehouden wordt met de voorgestelde mitigerende en zorgplichtmaatregelen is overtreding van de Wnb uitgesloten. Voor de werkzaamheden hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

4 CONCLUSIE

In het kader van de gebiedsbescherming van de Wnb is het uitvoeren van een AERIUS-berekening noodzakelijk om te toetsen of de voorgenomen werkzaamheden leiden tot stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving.

In het kader van de soortbescherming van de Wnb zijn geen vervolgstappen noodzakelijk, indien tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met de in paragraaf 3.2.5.1 opgestelde mitigerende en zorgplichtmaatregelen.

BIJLAGE A WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING

Gebiedsbescherming

Algemeen

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen/ aangemeld. De Europese Unie heeft deze twee richtlijnen vastgesteld die moeten zorg dragen voor de bescherming van de belangrijkste Europese natuurwaarden: de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992. Hoewel het om twee afzonderlijke richtlijnen gaat, worden ze vanwege hun overeenkomsten vaak in één adem genoemd. Men spreekt dan over de 'Vogel- en Habitatrichtlijn'. De Europese Unie heeft alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden ondergebracht in een samenhangend netwerk 'Natura 2000'.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De wet biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstrend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art 2.7 lid 2). Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning niet verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast (art 2.7 lid 3 onder a en art 2.8 lid 1). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren (art 2.8 lid 2).

De vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht, dit geldt ook voor externe werking². Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de ADC-toets) (art 2.8 lid 4).

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (uitgezonderd vogels) op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn bestaat uit een lijst van zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De leefgebieden en belangrijke overwinteringsgebieden voor deze soorten worden aangewezen als speciale beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden).

² De nadelige invloed van activiteiten buiten een Natura 2000-gebied op natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1).
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2).
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- Een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
- Een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw.
- Een bestendig gebruik.
- Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4](#); [3.8 lid 2-5](#), [3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het bevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Limburg heeft een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten (voor enkele soorten geldt de vrijstelling enkel in een specifieke periode):

Tabel 5 Door de provincie Limburg vrijgestelde soorten met de daarbij horende periode

Nederlandse Naam	Periode waarin vrijgesteld
Bruine kikker	Gehele jaar
Gewone pad	Gehele jaar
Kleine watersalamander	Gehele jaar
Meerkikker	Gehele jaar
Middelste groene kikker	Gehele jaar

Nederlandse Naam	Periode waarin vrijgesteld
Hazelworm	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	15 augustus tot en met 15 oktober
Aardmuis	Gehele jaar
Bosmuis	Gehele jaar
Bunzing	Gehele jaar
Dwergmuis	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	Gehele jaar
Eekhoorn	Maart – april en juli tot en met november
Egel	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	Gehele jaar
Haas	Gehele jaar
Hermelijn	Gehele jaar
Huisspitsmuis	Gehele jaar
Konijn	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	Gehele jaar
Ree	Gehele jaar
Rosse woelmuis	Gehele jaar
Steenmarter	15 augustus tot en met februari
Tweekleurige bosspitsmuis	Gehele jaar
Veldmuis	Gehele jaar
Vos	Gehele jaar
Wezel	Gehele jaar
Woelrat	Gehele jaar

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3;](#) [3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de

gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **soorten van de Vogelrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor **soorten van de Habitatrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **andere beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

COLOFON

QUICKSCAN NATUURWETGEVING
UITBREIDING HOOGSPANNING STATION VENRAY

KLANT

Enexis B.V.

AUTEUR

Wouter van Overmeire

PROJECTNUMMER

C05022.214180

ONZE REFERENTIE

D10012817:10

DATUM

14 juli 2020

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Hans Hollander
Projectmanager Natuur & Biodiversiteit

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com